

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **M. D. - V., Ž. N., N.**, zastúpeného advokátom JUDr. D. K., N. N. M. V., proti žalovanému **K. P., a. s., B., Š.**, o zaplatenie **4 914 277,70 Sk s prísl.**, vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 61 Cb 97/99, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10. februára 2010, č. k. 1Ob0/1/09-285, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu **o d m i e t a**.

Žalovanému sa náhrada trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 8. júla 2009, č. k. 61Cb 97/99-263 v znení opravného uznesenia z 24. augusta 2009, č. k. 61Cb 97/99-268, zamietol žalobu a žalovanému nepriznal náhradu trov konania.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že z dokazovania bolo zrejmé, že tovar na prepravu bol poistený na dobu poistenia 2 dni v zmysle prihlášky č. 1 Generálnej zmluvy. Deň expedície tovaru bol nahlásený na 11. decembra 1998, o čom svedčí záznam z polície a výpoveď svedka vodiča P. O. a taktiež prihláška č. 1 z 11. decembra 1998. V priebehu dvoch dní a to 11. a 12. decembra 1998 k odovzdaniu tovaru nedošlo nakoľko miesto určenia vodič neidentifikoval, ukončil prepravu odstavením vozidla s nákladom ešte 11. decembra 1998 v areáli ČSAD, a. s., H.. Vozidlo spolu s nákladom bolo následne odcudzené. Žalobca v konaní nepreukázal, či vodič kontaktoval žalobcu za účelom oznámenia nemožno doručiť

tovar s obdržaním ďalších pokynov s možnosťou návratu, prípadne z akého dôvodu odstaviť vozidlo a až 13. decembra 1998 sa vrátil do areálu pre tovar. Poistné plnenie na základe predložených listín končilo 12. decembra 1998. Žalovaný odmietol nahlásenú poistnú udalosť likvidovať preplatením poistného vzhľadom na to, že k odcudzeniu motorového vozidla prišlo 13. decembra 1998, t.j. po uplynutí poistnej lehoty ako aj z dôvodu, že motorové vozidlo bolo následne nájdené, avšak s pochybným obsahom tovaru. Žalovaný sa bránil najmä tým, že vzniknutá poistná udalosť už v čase odcudzenia nebola krytá poistením. Následne po predložení oznámenia o postúpení pohľadávky namietal aktívnu legitimáciu žalobcu v konaní. Oznámením z 10. februára 2000 žalobca uviedol, že už 9. júna 1999 s účinnosťou od 9. decembra 1999 postúpil pohľadávku na JUDr. D. K., N., N. M. V.. Opak tejto skutočnosti žalobca žalovanému neoznámil. Na pojednávaní 8. júla 2009 zástupca žalobcu uviedol, že účinnosť zmluvy o postúpení pohľadávky bola posunutá, preukázať túto skutočnosť nevedel, vzhľadom na dlhé časové obdobie nedisponuje ani zmluvou o postúpení pohľadávky. Podľa jeho názoru ak zmluva o postúpení pohľadávky nenadobudla účinnosť, nebolo možné od nej odstúpiť. Žalobca k tejto skutočnosti uviedol, že zmluva o postúpení pohľadávky bola uzavretá tendenčne, za účelom rokovania medzi účastníkmi s možnosťou vyplatenia poistenia, ku ktorému však neprišlo a táto zmluva bola zlikvidovaná. Na základe uvedených skutočností súd dospel k záveru, že žalobca nepreukázal oprávnenosť nároku.

Na odvolanie žalobcu vec prejednal Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom z 10. februára 2010, č. k. 1Obo 1/2009-285 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil a žalovanému nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

Rozhodol tak s odôvodnením, že účastníci poistnej zmluvy dojednali pre konkrétny prípad poistenie prepravovaného tovaru presný počet trvania poistného- 2 dni a trasu prepravy z oblasti Topoľčian na Slovensku do miesta v blízkosti slovensko-moravských hraníc, poistná doba dva dni stačila bohato na prepravu. V čl. IV. generálnej zmluvy v prihláške k poistke z 11. decembra 1998 sa uvádza doba poistenia dva dni a ako deň expedície 11. december 1998. Išlo teda o spresnenie v rámci zmluvy aj všeobecných poistných podmienok. Spochybňovanie dátumu odcudzenia tovaru 13. decembra 1998 je nedôvodné, pretože tento čas sa uvádza v uznesení Polície Českej republiky, Okresní úřad vyšetřování H. z 26. novembra 1999 (č. 1. 46). Odvolací súd nepovažoval za správny ani názor žalobcu v tom, že nemožno považovať písomné oznámenie veriteľa dlžníkovi o tom, že pohľadávku ,

ktorú má voči nemu postúpil, ak je zmluva neplatná. Tento názor podľa odvolacieho súdu nemá oporu v zákone. Z ustanovenia § 526 ods.2 Občianskeho zák. vyplýva, že ak veriteľ oznámi dlžníkovi postúpenie pohľadávky, dlžník nie je oprávnený dožadovať sa preukázania zmluvy o postúpení. Dlžník nielenže nemá povinnosť, ale ani právo zisťovať platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky.

Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca dovolanie. Žiadal rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Prípustnosť dovolania zdôvodnil poukazom na ustanovenie § 237 písm.g/ O. s. p. a na skutočnosť, že na súde prvého stupňa vec prejednávalo celkom päť samosudcov pričom účastníkom neoznámili dôvody zmeny sudcov. Ďalej vidí prípustnosť dovolania aj podľa § 237 písm.f/ O. s. p., lebo súd prvého stupňa sa jeho aktívnou legitimáciou zaoberal až v závere konania s odstupom niekoľkých rokov po podaní žaloby a to napriek tomu, že zástupca žalovaného námietku nedostatku aktívnej legitimácie vznášal viackrát. Podľa dovolateľa mal súd po vznesení námietky a neúspešnom odstránení tejto prekážky, konanie zastaviť a keďže tak súd nekonal, dopustil sa vážnej procesnej chyby, ktorá spôsobila, že sa on nesprávne domnieval, že je naďalej v procesnom postavení žalobcu. Navyiac tým, že súd nevydal uznesenie o zastavení konania, prípadnému postupcovi odňal možnosť úspešne sa domáhať úhrady tejto pohľadávky. Pokiaľ súd zamietol žalobu z dôvodu, že došlo k zániku doby poistenia, v tejto časti dovolateľ poukazuje na svoje dovolanie.

Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že dovolateľ neuviedol žiadne právne relevantné skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť, že sú splnené podmienky pre konanie o dovolaní, preto navrhol dovolanie zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods.2 O. s. p.) po zistení, že dovolanie bolo podané v lehote stanovenej v § 240 ods.1 O. s. p. a má náležitosti stanovené § 241 O. s. p., skúmal, či v danej veci je dovolanie prípustné.

Podľa § 236 ods.1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O. s. p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je

prípustné, ak je ním napadnutý zmenený rozsudok (§ 238 ods.1 O. s. p.) alebo smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odchytil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods.2 O. s. p.), alebo proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 238 ods.3 O. s. p.).

Žalobcom napadnutý rozsudok nie je rozsudkom uvedeným v § 238 ods.1 až ods.3 O. s. p.

Proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu bolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O. s. p. Dovolateľ tvrdí, že konanie na súde prvého stupňa je postihnuté vadou podľa § 237 písm. g/ O. s. p., lebo vec prejednávali piati sudcovia bez oznámenia dôvodov výmeny. Ďalej dovolateľ tvrdí, že mu v konaní bola postupom súdu prvého stupňa odňatá možnosť konať pred súdom tým, že sa súd jeho aktívnou legitimáciou zaoberal až v závere konania napriek tomu, že žalovaný nedostatok aktívnej legitimácie žalobcu namietal.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, alebo ak rozhodoval vylúčený sudca alebo súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát (§ 237 písm. f/ a písm. g/ O. s. p.).

Odvolací súd vo veci rozhodoval v senáte (§ 36c O. s. p.) a z obsahu spisu nevyplýva, že by na súde prvého stupňa konala vylúčená, či nezákonná sudkyňa. Podľa rozvrhu práce súdu Krajského súdu v Bratislave vec na súde vecne a miestne príslušnom prejednali sudcovia, ktorí rozhodujú obchodné veci. Takémuto postupu nemožno z pohľadu procesných predpisov nič vytknúť.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. K takémuto postupu v prejednávanej veci nedošlo.

Súd prvého stupňa žalobu zamietol pričom skúmal aktívnu legitimáciu žalobcu a poisťnú udalosť z hľadiska doby poistenia a dospel k záveru, že v čase poisťnej udalosti

poistná doba už uplynula a žalobca nie je v konaní aktívne legitimovaný . Žalobca podal proti rozsudku odvolanie. Odvolací súd tiež dospel k tým istým záverom. Žalobca proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa podal odvolanie, v ktorom mal možnosť uviesť všetky dôvody, pre ktoré považuje záver súdu prvého stupňa za nesprávny a túto možnosť aj využil. Odvolací súd sa jeho odvolaním zaoberal a nestotožnil sa s jeho námietkami. Takémuto postupu súdu nemožno z pohľadu procesných predpisov nič vytknúť.

Žalobca mohol v konaní využiť svoje práva a uplatniť procesným predpisom dovolený vplyv na priebeh konania a rozhodnutie súdu. Mal možnosť vyjadriť svoj názor pokiaľ ide o zákonného sudcu a aj pokiaľ ide o jeho aktívnu legitímáciu v konaní, prípadne ako sa majú príslušné predpisy hmotného práva na vec aplikovať, ako sa majú skutkové zistenia hodnotiť.

Dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. nebol naplnený a keďže dovolací súd nezistil ani iný dôvod, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania (§ 242 O. s. p.), dovolanie žalobcu ako neprípustné podľa § 218 ods.1 v spojení s § 243b ods.4 O. s. p. odmietol.

Žalovaný mal v dovolacom konaní úspech, preto podľa § 243b ods.4 v spojení s § 224 ods.1 a § 142 ods.1 O. s. p. má právo na náhradu trov dovolacieho konania. Žalovanému však v dovolacom konaní trovy nevznikli, preto mu dovolací súd ich náhradu nepriznal.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. januára 2011

JUDr. Anna Marková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: H.